

1.UVOD

U ovom radu obradiću temu privilegija i imuniteta diplomatskih predstavnika. Zajedno ćemo proći kroz sam pojam diplomatije i njenih osnovnih obilježja, diplomatije kao profesije ali i diplomatije kao vještine. Nakon toga ćemo definisati samu srž diplomatskih misija, privilegija diplomatskih misija, trajanja diplomatskog imuniteta, odricanje od diplomatskog imuniteta, ko još pored diplomatskih predstavnika ima povlastice i kakve vrste. Riječ diplomatija ima više značenja. Pod pojmom diplomatija prvenstveno smatramo spoljnu politiku države prema drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa - drugih država i njihovih međunarodnih organizacija. Diplomacija kao djelatnost obuhvata širok broj ljudi kao što su diplomate i službenici kojima diplomatija predstavlja osnovni i isključivi posao ali i šefove država i vlada koji se indirektno svakodnevno bave diplomatijom, iako im to nije osnovni posao a od velike im je važnosti.¹

Jedna od najčuvenijih definicija diplomatije jeste ona koju je dao Satou :

„Diplomatija je primjena inteligencije i takta na vođenje zvaničnih odnosa između vlada nezavisnih država“²

Pojedini autori smatraju da je diplomatija umjetnost pregovaranja, međutim, postoji jedinstven stav da je diplomatija vještina koja se stiče obukom i radom, a ne umjetnost za koju je presudan talenat. Diplomacija je i naučna disciplina, nauka kao što je međunarodno pravo, međunarodni odnosi i sl. Postoji još jedan žargonski pojam diplomatije koji ju opisuje kao izbjegavanje govorenja istine i realosti, te nastojanje da se ljubaznim riječima i finim bontonom ostvare pojedini lični, grupni ili državni interesi.

Imuniteti i privilegije diplomatskih predstavnika, pojmovi koji se uzajamno prožimaju i teško ih je odvojeno definisati. Najkraće rečeno imuniteti i privilegije diplomatskih predstavnika predstavljaju skup povlastica koje međunarodno pravo garantuje diplomatskim predstavnicima radi neometanog vršenja rada u sklopu diplomatske misije. Diplomatske privilegije i imuniteti proistekli su iz običajnog prava o nepovredivosti stranog poslanika. Pa tako diplomata ne može biti uhapšen niti u pritvoru, te mora biti oslobođen krivične, upravne i građanske jurisdikcije

---

¹ Mitić M., Diplomacija kao sredstvo za promociju, ostvarivanje i zaštitu poslovnih interesa, Beograd, 2003.godina str. 7.

² Mitić M. , Diplomacija kao sredstvo za promociju, ostvarivanje i zaštitu poslovnih interesa, Beograd, 2003.godina str. 7.

države prijema. Članovi njegove porodice uživaju ista prava. Takođe, tehničko i administrativno osoblje uživa određena prava i privilegije u toku obavljanja službe.

Imunitet u najširem značenju predstavlja, međunarodnim pravom određenu povlasticu, nemogućnost sprovođenja jurisdikcije države prijema u konkretnom slučaju. Diplomatskim privilegijama, diplomata je oslobođen plaćanja svih poreza, carina i drugih finansijskih doprinosa koje je propisala država prijema.³ U teoriji postoji stav da se diplomatski imuniteti primjenjuju po pravilima međunarodnog prava, dok privilegije u mnogo čemu zavise od unutrašnjeg prava države prijema. Mišljenje među autorima je podjeljeno, pojedini smatraju da privilegije uglavnom zavise od države koja ih daje, dok druga strana autora smatra da se privilegije i imuniteti regulišu isključivo međunarodnim pravom. Najpoznatiji akt koji je regulisao pitanje diplomatskih imuniteta i privilegija jeste Bečka konvencija o diplomatskim odnosima iz 1961.godine. Ovom konvencijom došlo je do kompromisnog rješenja po pitanju različitog mišljenja ranije navedenih autora.⁴

Zabranjena je svaka zloupotreba diplomatskih imuniteta i privilegija od strane diplomatskih predstavnika, pa su oni obavezni da poštuju zakone i pravila države prijema, te da se ne mješaju u njene unutrašnje poslove.

Osnovni cilj diplomatskih privilegija i imuniteta jeste da se omogući neometan rad diplomatskih predstavnika i same diplomatske misije u državi prijema. Takođe, utvrđeni imuniteti, nisu imuniteti pojedinca, već imuniteti države slanja koje je ona povjerala pojedinim licima na korišćenje ali u njeno ime, i to sve radi sprovođenja njene volje putem rada diplomatskih misija. Član diplomatske misije se ne može samostalno odreći privilegija i imuniteta, to može samo da uradi država koja ga je imenovala i za to ne mora da ima njegovu saglasnost.⁵

---

³ Đorđević S., Mitić M., Diplomatsko i konzularno pravo, Beograd, 2000god, str.126.

⁴ Mitić M., Diplomacija, Beograd, 1999.str.72.

⁵ Đorđević S., Mitić M., Diplomatsko i konzularno pravo, Beograd, 2000.godine.str.126.